

RAPPORT

Förstudie 1

Gränshinder 69: Momshantering av norska konferensköp

Gränshinder 70: Momshantering av tjänst

1. SAMMANFATTNING

Rapporten behandlar de hinder kopplade till moms vid det tillfälle en norsk näringsidkare köper en konferenstjänst i Sverige. Den behandlar också svårigheterna att som svensk näringsidkare förstå och införliva de regelverk som styr hur en försäljning av tjänst till norsk näringsidkare ska faktureras och rapporteras i den svenska momsdeklarationen. I tillägg tar den upp frågan om hur rättelser görs och hur företagare säkerställer att de får den informationen de behöver för att kunna uppfylla kraven i regelverken.

Gränsekommittén hade redan ställt en fråga i anslutning till Gränshinder 69. Momshantering av norska konferensköp till Skatteverket och Urban Anteryd, specialist på moms, Rättsavdelningen enhet 2, sektion 2, har gett uttömmande svar på vilka regelverk som gäller. KGH bedömde därför rättsläget som klarlagt och valde att med exempel försöka tydliggöra gällande regelverk som del av problemlösningen och analysen av potentiella lösningar.

Hur varan eller tjänsten ska faktureras och hur momsens ska hanteras i Sverige och andra EU-länder styrs av Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt. Regelverket skiljer sig åt från den norska mervärdesskatteloven, varför det är svårt för ett norskt företag att sätta sig in i vilka momsregler i Sverige som påverkar deras handel med varor och tjänster.

För att avgöra var en tjänst är omsatt och ska beskattas måste två frågor klargöras:

- Är köparen en näringsidkare eller en privatperson
- Vad är det för typ av tjänst

Huvudregeln säger att vid försäljning till en näringsidkare (även icke momspliktiga) så ska tjänsten beskattas i det land där köparen är etablerad. Är köparen etablerad utanför Sverige är det omvänd skattskyldighet som gäller, d.v.s. säljaren ställer ut en faktura utan moms och hänvisar till att omvänd skattskyldighet ska gälla för köpet.

Det är svårt att hitta en form som täcker informationsbehovet och hjälper företagare med olika kunskapsnivåer. Regelverken är ibland snåriga och kräver att man göra bedömningar av både köpare och tjänstens art. Regelverken är utformade efter EU-direktivet och lämnar få möjligheter till förenklingar hos den enskilda staten. I och med att man särbehandlar flertalet områden, t.ex. fastigheter och transporter, så ökar komplexiteten.

Man efterfrågar också hur hanteringen kan förenklas så att företag utan en stor administrativ arbetsbörda kan inhämta information om hur försäljning av tjänster till land utanför EU ska faktureras och redovisas? Vidare uttrycks en frustration över att man får olika svar beroende på vilken handläggare som svarar och att det är svårt att rätta ett begånget fel.

Det svenska skatteverket ger ut publikationer som ska förenkla för företagen. En idé vore att skatteverket sammanställer alla regler som berör konferenspaket och evenemang i en broschyr. Den bör innehålla tydliga exempel på vad som gäller i olika fallstudier.

En broschyr som Skatteverket redan tagit fram är broschyr (SKV 560) som vänder sig till företag som har utrikeshandel. Broschyren innehåller ett avsnitt som berör handel med tjänster och som på ett överskådligt sätt visar hur man går till väga för att avgöra hur tjänsten ska faktureras och redovisas.

Här kan både företagare, konsulter och Skatteverkets egen personal hitta bra och tydlig information. Dessutom har Skatteverket informationsdagar som ofta tar upp dessa ämnen.

Med rätt kunskap hos företagaren kan man underlätta fakturering och redovisning av moms i de allra flesta fall. Det är viktigt att man vid kontakt med Skatteverket och redovisningskonsulter är tydlig med vilka faktorer som ingår i omsättningen så att frågan blir rätt ställd.

Momslagen är komplicerat både i Sverige och EU. Det kräver att den som redovisar företagets omsättningar och förvärv är insatt i regelverken. Det drabbar det lilla företaget med de små resurserna i första hand, man saknar kunskap och tid att sätta sig in i problemställningarna. Lagar förändras och nya rättsfall kan göra att en transaktion ska hanteras på ett nytt sätt. Företaget måste ständigt hålla sig uppdaterad. Just regelverket som rör konferenser och andra evenemang är särskilt snårigt och man kan ifrågasätta om det är rimligt att ett regelverk som en företagare ska förhålla sig till ska vara så komplicerat.

Summering av förslag på lösningar

- Informationsskrift från Skatteverket med exempel som visar hur konferenser och andra evenemang ska faktureras och redovisas. Denna borde skickas ut automatiskt till företag med SNI för branschen
- Att informationskriften SKV 560 från Skatteverket skickas med automatik ut till alla företag som redovisar omsättning utomlands.
- Förenklingar i momslagen
- Förbättra förberedelser hos företagaren
- Anlita extern experthjälp

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. SAMMANFATTNING	2
Summering av förslag på lösningar	3
2. INLEDNING.....	5
2.1 Bakgrund	5
2.2 Problemformuleringar.....	5
Gränshinder 69. Momshantering av norska konferensköp.....	5
Gränshinder 70 Momshantering av tjänst	6
2.3 Avgränsningar.....	6
2.4 Metod.....	6
3. MOMSHANTERING AV NORSKA KONFERENSKÖP	6
3.1 Komponenter i ett konferensköp och dess regelverk	7
3.1.1 Definitioner.....	7
3.1.2 Exempel	7
3.2 Den ingående momsen.....	8
3.3 Återsökning av moms för utländsk företagare.....	9
3.3.1 Vem kan få återbetalning?	9
3.3.2 Begränsningar.....	9
3.3.3 När inträder rätten till återbetalning?.....	10
3.3.4 Ansökan om återbetalning	10
3.3.5 Minimibelopp	10
3.4 Problemlösning.....	10
3.4.1 Gemensam momssats	10
3.4.2 Huvudregeltjänst	11
3.4.3 Information.....	11
4 GRÄNSHINDER 70 MOMSHANTERING AV TJÄNST	12
4.1 Gällande regelverk i korthet.....	12
4.1.1 Försäljning av tjänst till privatpersoner.....	13
4.1.2 Omvänd skattskyldighet – vad är det?	13
4.1.3 Att fylla i momsdeklarationen	13
4.2 Problemlösning.....	13
4.2.1 Rättelser	13
4.2.2 Information.....	14
4.2.3 Förberedelser hos företagaren	14
5 RESULTAT.....	14
5.1 Vad är problemet?.....	14
5.2 Hur stort är problemet?	14
5.3 Förslag på lösningar.....	15
5.4 Vem vinner på en lösning?	15
6. APPENDIX	15

2. INLEDNING

Sverige och Norge har under många år och har än idag en omfattande handel mellan länderna och man ser varandra som viktiga handelspartners. Norge är idag jämte Tyskland Sveriges största handelspartner, men med den avgörande skillnaden att Norge inte är med i EU och inte deltar i EU:s tullunion. Den nära relationen med Norge och den geografiska närheten gör att det är lätt att glömma denna viktiga skillnad för handeln och att det är två länders olika regelverk som måste följas.

Detta innebär att varor som köps och säljs måste passera EU:s yttre gräns i utbytet mellan Sverige och Norge, vilket i sig medför en tulladministration samt kostnader som inte uppstår vid in- och utförsel med andra företag inom EU.

Hur varan eller tjänsten ska faktureras och hur momsens ska hanteras i Sverige och andra EU-länder styrs av Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt. Regelverket skiljer sig åt från den norska merverdiavgiftsloven, varför det är svårt för ett norskt företag att sätta sig in i vilka momsregler i Sverige som påverkar deras handel med varor och tjänster.

Denna rapport kommer att behandla de hinder kopplade till moms vid det tillfälle en norsk näringsidkare köper en konferenstjänst i Sverige. Den behandlar också svårigheterna att som svensk näringsidkare förstå och införliva de regelverk som styr hur en försäljning av tjänst till norsk näringsidkare ska faktureras och rapporteras i den svenska momsdeklarationen.

2.1 Bakgrund

Fyrbodals kommunförbund och projektet "Gränshinder för näringslivet" har identifierat ett hundratal gränshinder som försvårar affärer och utbyte av arbetskraft mellan Sverige och Norge. Några av dessa gränshinder har Gränskommittén valt att utreda vidare.

KGH Consulting (KGH) har blivit ombudade att utreda vidare och förtydliga problembilden som delgivits i anbudsfrågan (dnr014-0539-201312-2) samt komma med förslag på lösningar. De specifika frågor som förstudien ska besvara är:

- Vad är problemet?
- Vem kan lösa problemet?
- Hur stort är problemet?
- Förslag på lösning
- Vem vinner på en lösning?

2.2 Problemformuleringar

Gränshinder 69. Momshantering av norska konferensköp

Norska konferensköpare avböjer att lägga konferenser i Sverige på grund av momsproblematiken. Olika tidpunkter på dygnet samt olika delar i konferensen ger olika momssatser vilket försvårar för båda parter. I praktiken hanterar branschens företag sin momsredovisning på olika sätt på grund av svårtydda regler. Mindre företag har inte resurser att reda ut vad som gäller.

Frågeställning:

Hur kan faktureringen och rapporteringen förenklas?

Gränshinder 70 Momshantering av tjänst

Vid försäljning av tjänst till norskt företag på besök i Sverige, sökte det svenska företaget information om hur moms skulle debiteras. Man kontaktade flera olika redovisningskonsulter och fick olika svar. Till slut kom man fram till att man skulle fakturera företaget utan moms trots att jobbet gjordes i Sverige. Vid inläggningen av kontot i redovisningsprogrammet blev kodningen fel och man hamnade som leverantör inom EU vilket fått till följd att företaget trots rättelser och samtal med skatteverket får månatliga påminnelser om periodisk sammanställning på arbete inom EU som aldrig gjorts.

Frågeställning:

Kunskapskravet på det lilla företaget med små resurser upplevs som för stort i förhållande till dess resurser och kompetenser. Möjligheterna till att få rätt information och hjälp måste bli bättre.

2.3 Avgränsningar

Gränshinder 69

Grensekommittén har ställt frågan till Skatteverket. Urban Anteryd, specialist på moms, Rättsavdelningen enhet 2, sektion 2, har gett uttömmande svar på vilka regelverk som gäller. KGG bedömer därför rättsläget som klarlagt har därför valt att med exempel försöka tydliggöra gällande regelverk.

Gränshinder 70

Problemställningen saknar information som gör att man utifrån ett regelverk kan beskriva hur flödet skulle faktureras eller rapporteras. Vi har istället försökt visa på de informationsställen som finns samt ge en generell information om regelverket.

2.4 Metod

KGG A&V Services egen kundstock består till 75 % av utlandsägda bolag och i det dagliga arbete ingår dessa problemställningar med jämna mellanrum. Denna förstudie bygger på dessa kundbaser. Handläggare som i sitt arbete har handlagt liknade frågeställningar har intervjuats, vi har tagit del av lagar, rättsfall och exempel från Skatteverket.

Övrig litteratur: Momshandboken utgiven av Tholin & Larsson.

3. MOMSHANTERING AV NORSKA KONFERENSKÖP

Tillhandahållande av konferenstjänster är en sammansatt tjänst som berörs av flera olika paragrafer i momslagen. Dessutom finns det svårigheter i att definiera de olika delarna i den sammansatta tjänsten. Detta sammantaget ställer stora krav på alla parter. För att få ett korrekt svar på sin fråga måste alla delar i den sammansatta tjänsten klargöras av den part som ställer frågan. Dessutom måste Skatteverket och/eller redovisningskonsulten vara väl insatta i regelverken. Den som fakturerar tjänsten måste utställa fakturan på ett korrekt sätt och köparen måste utifrån fakturan kunna avgöra vilken del av moms som är avdragsgill. Frågeställningen är komplex även då köpare och säljare är svenska företag men försvåras ytterligare då någon part, eller båda parter, är utländska företag.

3.1 Komponenter i ett konferensköp och dess regelverk

Konferens – tjänst enligt huvudregeln ML 5 kap. 5§ och 6§

- Innefattar tillgång till lokaler, såsom hörsal, sammanträdesrum, grupprum
- Stödtjänster t.ex. ljudanläggning
- Förfriskningar, fika
- Lunch

Logi – tjänst med anknytning till fastighet, beskattas alltid i det land fastigheten är belägen, ML 3 kap. 7§ kap. 1§ andra stycket

Restaurangtjänster/cateringtjänst – omsatt inom landet, ML 5 kap. 13§

Underhållning – omsatt inom landet ML 5 kap 11§

Liftkort, minigolf och liknande avgifter för tillträden - omsatt inom landet, ML 5 kap. 11§

Persontransporter tillhandahållna inom landet – omsatt inom landet ML 5 kap. 9§.

Projektkostnader, t.ex. i samband med event – tjänst enligt huvudregeln ML 5 kap. 5§ och 6§.

3.1.1 Definitioner

Utländsk företagare – ett företag som har sin fasta etablering utanför Sverige

Fast etablering – följande kriterier ska vara uppfyllda: personella resurser, tekniska resurser och tillräckligt stadigvarande (d.v.s. etableringen ska kunna köpa och sälja varor och tjänster)

Omvänd skattskyldighet – Skyldigheten att deklarerera och betala momsens åligger köparen

3.1.2 Exempel

Exempel nr 1

Ett företag hyr ut en lokal till en köpare som själv arrangerar sin konferens. Uthyraren av lokalen säljer inga tjänster i samband med konferensen.

Upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet är undantagen från skatteplikt (3 kap. 2 § ML). Detta gäller både för köpare som är svenska och norska.

Exempel nr 2

Ett företag tillhandahåller en lokal där man serverar frukost till en kund som ska ha ett tidigt förhandlingsmöte.

Ett tillhandahållande som bara innefattar lokal och servering av mat och/eller dryck utgör en restaurangtjänst som ska beskattas med 12 procent, oavsett om köparen är svensk eller norsk.

Exempel nr 3

Ett företag tillhandahåller möteslokal, konferenspersonal, teknisk utrustning, fika och lunch.

Detta anses som en konferenstjänst och går under huvudregeln. Om köparen är svensk faktureras tjänsten med 25 % moms. Är köparen etablerad utanför Sverige anses tjänsten omsatt i det land där köparen är etablerad, d.v.s. omvänd skattskyldighet tillämpas.

Exempel nr 4

Ett företag tillhandahåller en tvådagarskonferens. I paketet ingår lokal, konferenspersonal, teknisk utrustning, fika, logi, frukost, lunch och middag. Lifkort, transport till skidbacken, musikunderhållning och vakter på kvällen ingår också i paketet.

Det som anses som en konferenstjänst går under huvudregeln. Om köparen är svensk faktureras tjänsten med 25 % moms. Är köparen etablerad utanför Sverige anses tjänsten omsatt i det land där köparen är etablerad, d.v.s. omvänd skattskyldighet tillämpas.

Följande tjänster ingår inte i konferenspaketet: logi, frukost, middag, musikunderhållning och vakter. De är alla tjänster som beskattas i Sverige oavsett om köparen är ett svenskt eller utländskt bolag. Transport och lifkort beskattas med 6 %, logi och mat beskattas med 12 % medan alkohol, underhållning och vakter beskattas med 25 %.

Exempel nr 5

Ett företag arrangerar ett event för ett annat bolag. Det är en kombination av firmafest och konferens och pågår i två dygn. Eventföretaget syr ihop ett paket av olika delmoment, varför en hel del förberedelser ingår i priset. Eventet "marknadsförs" gentemot personalen under en längre tid, speciella inbjudningskort trycks, man spelar in en film som visas under festkvällen m.m.

I konferensdelen av paketet ingår lokalhyra, teknisk utrustning, konferenspersonal, fika och lunch. Konferenspaketet är en huvudregeltjänst som faktureras med 25 % moms om köparen är svensk. Är köparen etablerad i annat land anses tjänsten omsatt utomlands och omvänd skattskyldighet gäller. Övernattning, frukost, middag och faktureras med 12 % moms.

Underhållning faktureras med 25 %.

Det förberedande arbetet måste proportioneras ut på konferensdelen och delen som avser firmafest. Den del som anses höra till konferensdelen går under huvudregeln och beskattas med 25 % moms om köparen är svensk. Om köparen är etablerad utomlands anses tjänsten omsatt utomlands och omvänd skattskyldighet gäller.

Exempel nr 6

Samma förutsättningar som exempel 3 men eventarrangören är ett utländskt företag, etablerat i Norge.

De delmoment som ska beskattas inom landet, d.v.s. i Sverige, innebär att det utländska bolaget är skyldigt att registrera sig för moms i Sverige. De delmoment som är omsatta inom landet ska faktureras med svensk moms enligt exempel 3.

3.2 Den ingående momsen

Enligt Inkomstskattelagen råder begränsad avdragsrätt för personalfester och liknande evenemang. Den ingående momsen på en icke avdragsgill kostnad är inte heller avdragsgill.

Följande avdragsrätt gäller för personalfester:

90 kr + moms för måltid

180 kr + moms för kringkostnad. Exempel på kringkostnad är lokalhyra, underhållning, mm

Eventföretaget har ett flertal underleverantörer och blir fakturerad för de olika delmomenten. För eventbolaget är den ingående momsen avdragsgill i sin helhet. Däremot har slutkonsumenten en begränsad avdragsrätt för delen som inte avser konferens, både vad gäller kostnaden som sådan och därmed också för den ingående momsen. Detta gäller även ett företag som är etablerat utomlands.

Generellt gäller att ett utländskt bolag kan återsöka erlagd svensk moms hos det svenska skatteverket. Möjligheterna att återsöka momsen gäller enligt samma regler som ett svenskt företag har för sin ingående moms. D.v.s. momsen som överstiger gränsvärdena för avdragsrätten är inte möjlig att återsöka utan blir istället en kostnad för köparen.

I våra exempel 1-6 så innebär det att för en utländsk köpare som arrangerar en konferens som även innehåller inslag som går utöver konferenspaketet och därmed är fakturerad med moms så måste varje komponent definieras, anses komponenten vara en del i underhållning så faller avdragsrätten under regelverket för avdrag för personalfester. Är kostnaden en del i konferensen så är den avdragsgill, d.v.s. den kan återsökas hos Skatteverket i Sverige.

3.3 Återsökning av moms för utländsk företagare

3.3.1 Vem kan få återbetalning?

Allmänt gäller att utländska företag kan få tillbaka momsen på varor och tjänster som de köper i Sverige och man inte har en plikt att vara momsregistrerad i Sverige. Ett i Sverige momsregistrerat utländskt bolag får tillbaka sin ingående i ordinarie momsdeklaration.

Följande villkor måste vara uppfyllda:

- Momsen ska avse inköp eller import av varor eller tjänster för företagets verksamhet i andra länder än Sverige.
- Försäljning (omsättning) skulle ha varit momspliktig eller medfört rätt till återbetalning om den gjorts i Sverige.
- Om företagets försäljning (omsättning) görs i ett annat EU-land än Sverige är den momspliktig eller medför rätt till återbetalning i det landet.
- Som utländsk företagare kan man även få tillbaka moms för varor och tjänster som säljs i Sverige när en momsregistrerad köpare är skattskyldig för omsättningen, så kallad omvänd skattskyldighet.

3.3.2 Begränsningar

Finns det ett avdragsförbud enligt de svenska momsreglerna medges inte återbetalning. I Sverige finns det begränsningar i avdragsrätten för bland annat personbilar och representation.

Återbetalning sker inte av belopp som felaktigt angetts som moms i en faktura. Det kan exempelvis röra sig om en felaktig momsdebitering vid sådan försäljning av varor till andra EU-länder som är undantagen från skatteplikt eller när moms felaktigt debiterats på transaktioner som är omsatta utomlands. I dessa fall får du i stället vända dig till den som sålt varan eller tjänsten till dig för att få rättelse.

3.3.3 När inträder rätten till återbetalning?

Rätten till återbetalning inträder tidigast när

- en vara levererats till dig eller förts in i Sverige
- en tjänst tillhandahållits till dig
- Du betalat i förskott för en beställd vara eller tjänst.

3.3.4 Ansökan om återbetalning

Ansökan om återbetalning av moms skickas till Stockholm på blankett SKV 5801.

Ansökan ska ha kommit in senast den 30 juni året efter det år som ansökan avser.

Ansökan ska omfatta minst tre och högst tolv kalendermånader efter varandra. En ansökan får aldrig avse olika kalenderår. Om ansökan avser tiden fram till ett årsskifte, får ansökan omfatta kortare tid än tre månader.

Till ansökan ska bifogas ett av en behörig myndighet utfärdat intyg som visar att du är näringsidkare, t.ex. en firmaattest från Brännöysundsregistret. Intyget ska vara högst 12 månader gammalt.

Med ansökan bifogas fakturorna i original. Den svenska momsen ska vara specificerad i fakturan. Fakturan ska också innehålla övrig lagstadgad information.

3.3.5 Minimibelopp

Om ansökan avser ett helt kalenderår eller resten av året fram till årsskiftet, krävs att det sökta beloppet är minst 500 svenska kronor.

Om man önskar söka tillbaka momsen tidigare återbetalas momsen om det sökta beloppet är minst 4 000 svenska kronor

3.4 Problemlösning

Den enskilde företagaren har att förhålla sig till ett befintligt regelverk, momslagen. Det snåriga regelverket försvårar för företagaren att göra rätt. Skulle regelverket kunna förändras?

Regelverket bygger på flera principer om var beskattning av omsättning av vissa tjänster ska ske.

Delmomenten beskattas med de olika momssatserna 6 %, 12 % och 25 %.

3.4.1 Gemensam momssats

En förenkling skulle kunna vara att man enades om en momssats även för de moment som inte ingår i den sammansatta tjänsten konferenspaket men som tillhandahålls av samma säljare. Detta kan innebära att det totalt sätt blir dyrare för köparen eftersom det råder begränsat momsavdrag för de moment som inte tillhör ett konferenspaket.

3.4.2 Huvudregeltjänst

Förslaget att istället ha omvänd skattskyldighet för alla delmoment innebär dels lägra skatteintäkter för svenska staten men också att man måste titta på hur regelförändringen påverkar andra transaktioner eftersom man gör undantag från gällande undantag. Det kan göra det svårare att tyda hur tjänsterna i delmomenten ska hanteras i andra sammanhang än just i konferenser och personalfester.

3.4.3 Information

Det svenska skatteverket ger ut publikationer som ska förenkla för företagen. En idé vore att skatteverket sammanställer alla regler som berör konferenspaket och evenemang i en broschyr. Den bör innehålla tydliga exempel på vad som gäller i olika fallstudier.

4 GRÄNSHINDER 70 MOMSHANTERING AV TJÄNST

Företag upplever svårigheter att göra rätt vid redovisning av försäljning av tjänst till utländskt bolag, etablerat utanför EU. Man har rådfrågat ett flertal redovisningskonsulter och fått olika svar. Till slut har man slagit fast att fakturan ska ställas ut utan moms. Tyvärr råkade man koda fel i sitt redovisningsprogram. Man säger att "man hamnade som leverantör inom EU". Vi förmodar att det betyder att försäljningen redovisades som en eu-försäljning istället för en försäljning till köpare utanför EU. Företaget lyckades inte rätta inlämnade rapporter hos Skatteverket utan fick flertalet påminnelser om att lämna rapporten periodisk sammanställning för den sålda tjänsten.

Man efterfrågar hur hanteringen kan förenklas så att företag utan en stor administrativ arbetsbörda kan inhämta information om hur försäljning av tjänster till land utanför EU ska faktureras och redovisas? Vidare uttrycks en frustration över att man får olika svar beroende på vilken handläggare som svarar och att det är svårt att rätta ett begånget fel.

4.1 Gällande regelverk i korthet

För att avgöra var en tjänst är omsatt och ska beskattas måste två frågor klargöras:

- Är köparen en näringsidkare eller en privatperson
- Vad är det för typ av tjänst

Huvudregeln säger att vid försäljning till en näringsidkare (även icke momspliktiga) så ska tjänsten beskattas i det land där köparen är etablerad. Ibland kan köparen vara etablerad i flera länder och då måste man avgöra i vilken etablering den är förbrukad. Är köparen etablerad utanför Sverige är det omvänd skattskyldighet som gäller, d.v.s. säljaren ställer ut en faktura utan moms och hänvisar till att omvänd skattskyldighet ska gälla för köpet.

Det finns undantag, några av dem berörs i fallstudien för gränshinder 69.

Undantagen är:

- Förmedlingstjänster
- Fastighetstjänster
- Persontransporter
- Varutransporter
- Lastning och lossning
- Kulturella, idrottsliga, pedagogiska och liknande tjänster
- Värdering av och arbete på lös egendom
- Restaurang- och cateringtjänster
- Korttidsuthyrning av transportmedel
- Långtidsuthyrning av transportmedel
- Diverse tjänster
- Tjänster som avser fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik
- Tjänster avseende export och viss import

Regelverket som gäller undantagen behandlas inte i eftersom en utredning av regelverket inte ingår i problemställningen.

4.1.1 Försäljning av tjänst till privatpersoner

Huvudregeln vid försäljning av tjänster till privatpersoner anger att tjänsten ska anses omsatt i och därmed också beskattas i det land som säljaren är etablerad. Det innebär att du som säljare av tjänster till en privatperson i Sverige eller i annat land ska ta ut svensk moms på försäljningen.

4.1.2 Omvänd skattskyldighet – vad är det?

Enligt huvudregeln gäller omvänd skattskyldighet när köparen är etablerad utanför Sverige. Det innebär att det är köparen som i sin inhemska momsdeklaration ska deklarera sitt inköp av tjänsten, beräkna både ingående och utgående moms på inköpet enligt den procentsats som råder i köparens etableringsland. Under förutsättning att köparen är en momspliktig verksamhet med avdragsrätt för moms är detta ett nollsummespel i momsdeklarationen.

Säljaren å sin sida ska deklarera sin försäljning i ruta 39 om köparen är etablerad i annat EU-land och i ruta 40 när köparen är etablerad i annat land än Sverige men inte i EU. När försäljaren är etablerad i annat EU-land än Sverige ska också rapporten periodisk sammanställning lämnas.

4.1.3 Att fylla i momsdeklarationen

När man säljer en tjänst till en näringsidkare utomlands så skall det redovisas i särskild ruta på momsdeklarationen.

- Försäljning av tjänst till en näringsidkare med etablering i EU: ruta 39
- Försäljning av tjänst till en näringsidkare med etablering utanför EU: ruta 40

4.2 Problemlösning

Det är svårt att hitta en form som täcker informationsbehovet och hjälper företagare med olika kunskapsnivåer. Regelverken är ibland snåriga och kräver att man göra bedömningar av både köpare och tjänstens art. Regelverken är utformade efter EU-direktivet och lämnar få möjligheter till förenklingar hos den enskilda staten. I och med att man särbehandlar flertalet områden, t.ex. fastigheter och transporter, så ökar komplexiteten.

4.2.1 Rättelser

Rättelse av momsdeklaration

Av baksidan på momsdeklarationen framgår att om man behöver rätta en lämnad momsdeklaration så ska en ny komplett momsdeklaration lämnas, den kan lämnas elektroniskt eller på papper.

Det är inte bara den felaktiga rutans belopp som ska rättas utan alla poster i deklarationen ska anges på nytt.

I rutan upplysningar kan man lämna en förklaring till rättelsen. T.ex. kan man ange att man av misstag angett en försäljning av tjänst i ruta 39 istället för i ruta 40. Om man vid en sådan rättelse anger "noll" i rutan för försäljning av tjänst till näringsidkare i annat EU-land så ska någon ny periodisk sammanställning inte behöva lämnas.

Rättelse av periodisk sammanställning

När ett företag lämnat en periodisk sammanställning så kontrolleras den av Skatteverket. Vid eventuella oklarheter skickas en förfrågan till företaget som lämnat rapporten. Rättelser lämnas av företaget på den blankett som Skatteverket skickar med förfrågan.

När företaget på eget begäran vill rätta ett belopp fyller man i VAT-no på det företag som man redovisat försäljningen på samt det korrekta beloppet. Man behöver inte lämna in en ny fullständig periodisk sammanställning så som man gör med en rättad momsdeklaration.

Problem kan uppstå när den periodiska rapporten ska vara noll men att man fått en uppmaning att lämna in en p.g.a. av felaktiga uppgifter i tidigare lämnad momsdeklaration. Det går inte att lämna en noll-rapport. Man kan då skriva en text på rapporten "Vi har inte någon EU-försäljning att rapportera för perioden, ny momsdeklaration lämnad med belopp noll i fälten för EU-försäljning" och lämna in rapporten i pappersformat.

4.2.2 Information

Skatteverket har tagit fram broschyrer (SKV 560) som vänder sig till företag som har utrikeshandel. Broschyren innehåller ett avsnitt som berör handel med tjänster och som på ett överskådligt sätt visar hur man går till väga för att avgöra hur tjänsten ska faktureras och redovisas. Här kan både företagare, konsulter och Skatteverkets egen personal hitta bra och tydlig information. Dessutom har Skatteverket informationsdagar som ofta tar upp dessa ämnen.

4.2.3 Förberedelser hos företagaren

Med rätt kunskap hos företagaren kan man underlätta fakturering och redovisning av moms i de allra flesta fall. Det är viktigt att man vid kontakt med Skatteverket och redovisningskonsulter är tydlig med vilka faktorer som ingår i omsättningen så att frågan blir rätt ställd.

5 RESULTAT

5.1 Vad är problemet?

Momslagen är komplicerat både i Sverige och EU. Det kompliceras ytterligare av svårigheter att definiera tjänster för att hänföra aktuell tjänsten till rätt regelverk. Mindre företag har inte kompetensen och resurserna för all administration. Följden kan bli att de låter bli erbjuda sina tjänster till utländska företagare eller en utländsk företagare kan avstå från inköpet p.g.a. av att man inte förstår regelverket.

Risken finns att omsättning faktureras och redovisas fel. Om Skatteverket vid en revision påträffar ett sådant fel, som innebär att ett momsbelopp felaktigt blivit undanhållet Skatteverket, kan en avgift, s.k. skattetillägg utdömas. Det kan vara upp till 20 % på det undanhållna beloppet.

5.2 Hur stort är problemet?

Moms - och särskilt moms vid utrikes handel - är i sig ett komplicerat regelverk. Det kräver att den som redovisar företagets omsättningar och förvärv är insatt i regelverken. Det drabbar det lilla företaget med de små resurserna i första hand, man saknar kunskap och tid att sätta sig in i problemställningarna. Lagar förändras och nya rättsfall kan göra att en transaktion ska hanteras på ett nytt sätt. Företaget måste ständigt hålla sig uppdaterad. Just regelverket som rör konferenser och andra evenemang är särskilt snårigt och man kan ifrågasätta om det är rimligt att ett regelverk som en företagare ska förhålla sig till ska vara så komplicerat.

Alternativt kan företaget välja att anlita någon som utför redovisning och deklaration av moms. Det innebär en extra administrativ kostnad.

5.3 Förslag på lösningar

- Informationsskrift från Skatteverket med exempel som visar hur konferenser och andra evenemang ska faktureras och redovisas. Denna borde skickas ut automatiskt till företag med SNI för branschen
- Informationsskriften från SKV 560 från Skatteverket skickas med automatik ut till alla företag som redovisar omsättning utomlands.
- Förenklingar i momslagen
- Förberedelser hos företagaren
- Anlita extern experthjälp

5.4 Vem vinner på en lösning?

Alla företagare oavsett geografisk närhet till gräns mot annat EU-land eller tredje land berörs av regelverket. Regelverket är komplicerat och omfattande. Det är inte alltid lätt att definiera omsättningen/förvärvet enligt de kriterier som påverkar regelverket.

En förenkling av regelverket skulle minska den administrativa bördan hos alla parter och även minska antalet frågor som riktas mot Skatteverket.

6. APPENDIX

I utredningen har följande referenser använts:

Konsulter hos KGH Accountancy & VAT Services
Externa kunder till KGH's problemställningar
Mervärdesskattelagen
Momshandboken utgiven av Tholin & Larsson